

November 1, 1956

Bulgarian Military Intelligence Information on the Situation in Hungary and Poland

Citation:

"Bulgarian Military Intelligence Information on the Situation in Hungary and Poland", November 1, 1956, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 378-B, File 1032; Translated by Vanja Petkova, Edited by Dr. Jordan Baev, Momchil Metodiev, and Nancy L. Meyers. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group. <https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/112703>

Summary:

This intelligence report discusses the domestic political developments in Poland after the ascent of Wladyslaw Gomulka to the top of the Polish United Workers' Party (PZPR). The events surrounding the Hungarian Revolution of 1956 are also mentioned.

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan
Translation - English

МНО

Разузнавателно у-ние

№ 0666

1. 11 1956 г.

София

С В О Д Н А

по положението в Унгария и Полша за
времето от 26.10 до 31.10.1956 г.

№ 2

По сведения от военните представители на НРБ във
ВАРШАВА и БУДАПЕСТА на Разузнавателното управление е известно
следното:

По Полша:

1. На 26.10 т.г. положението в Полша е сравнително
спокойно. Главното въздействие е било за оттеглянето на съветските
войски от Полша.

На 25.10 т.г. във ВАРШАВА е проведен голям митинг,
на който ГОМУЛКА е заявил, че по договореност с ХРУШЧОВ, съвет-
ските войски ще се оттеглят на досегашните си позиции в Полша.
Обаче същите щели да останат в Полша поради опасност от западно-
германските милитаристи. Това се възприема от по-голямата част
от полския народ. До 25.10 вечерта във ВАРШАВА и провинциалните
градове е имало многолюдни манифестации на привързаност към
новото Политбюро и изолирани демонстрации с антисъветски характер,
с лозунги: "За свободна Полша", "За връщането на РОКОСОВСКИ
в МОСКВА", с унгарски знамена и приветствия до унгарския народ,
за освобождаването на кардинал ВИШИНСКИ и пр.

2. В Полша се очаквало да замине за МОСКВА партийна
делегация за подписването на декларация, подобна на Белград-
ската.

Понастоящем в окръжните градове в Полша се провеждат
партийни пленуми, като досегашните партийни ръководители се
заменят с привърженици на ГОМУЛКА.

3. На 26.10. т.г. в-к "Жиче Варшаве" е публикувал ста-
тия-отговор на уводната статия на в-к "Народна младеж" от 22.10
т.г. Според автора на статията писаното във в-к "Народна младеж"

е било в пренебрежителен тон, лекомислено и с непознаване на полската действителност.

4. След 25.10 т.г. в Полша всичко е сравнително спокойно. Почти всичко се групирало около ГОМУЛКА. След митинга на 24.10 реакцията като че ли е започнала да охлажда към ГОМУЛКА. Издигането на ГОМУЛКА станало главно по пътя на демонстрациите отдолу, в името на пълна национална независимост и демократизация на живота в страната, за изтеглянето на съветските войски от Полша, за изгонването на сталинистите от ЦК.

5. В речите си на осмия пленум и митинга ГОМУЛКА е утвърдил горните лозунги като основа на неговата политика, като лансира полският път към социализма в село чрез разпускане на най-слабите и създаване различни форми на производствени кооперативи, снабдяване на същите със собствени машини и превръщането на МТС в ремонтни бази.

6. Във ВАРШАВА и някои други градове демонстрациите са се ръководили от партийни ръководства, преминали на страната на ГОМУЛКА. Говорело се е, че е било раздадено оръжие на работници, студенти и др. Сега в градовете са дежурели партийни работнически групи.

В последните дни се извършвало смяна на партийни, профсъюзни и други ръководители.

В момента министър на народната отбрана в Полша е бил новоназначеният заместник министър СПИХАЛСКИ.

7. Журналистическите и други среди са се опитвали активно да узнаят от представителите на народнодемократичните страни в Полша какво е тяхното отношение към последните събития. Чувствувало се е известна изолация от демократическия лагер. Всяка критика се е посрещала с раздражение.

8. На 29.10 е бил освободен и поел ръководството на католическата църква кардинал ВИШИНСКИ.

9. Полският печат и радио са в ръцете на новото ръководство и не са открили антисъветска кампания.

10. На 30.10 полският печат е поместил апел на Политбюро и Министерския съвет към унгарския народ и обширна информация за

събитията в Унгария. В тях се е говорило, че в Унгария се е извършила демократическа революция против сталинизма, за демократически социализъм. Солидаризират се с унгарския народ и апелират за спиране кръвопролитията.

11. Узнавало се е, че във връзка с уводната статия на нашия вестник "Народна младеж" от 26.10 т.г. се е подготвял официален протест.

По Унгария:

1. Студентската демонстрация, която е започнала към 17.00 на 25.10 в БУДАПЕЩА се е превърнала във въоръжена борба, в която са участвували артилерия и танкове. Борбата е била оглавена от враговете на унгарския народ. Голяма част от войската и военноучебните заведения са се сражавали против правителството. Правителството е обещало да задоволи исканията на студентите и работниците.

2. За министър на народната отбрана е назначен досегашният заместник министър на народната отбрана генерал-лейтенант ЯНДА КАРОЛ.

3. Продоволствието в БУДАПЕЩА е било силно затруднено.

4. На 29.10 транспортните служители са стачкували, нешкайки новия министър на транспорта. Вечерта той е подал оставка.

5. На 30.10 БУДАПЕЩА е била осеяна с лозунги против новото правителство.

6. Разформирана е била Държавна сигурност.

7. В югоизточната част на БУДАПЕЩА на 30.10 още са се водили боеве.

8. От 31.10 се чувствувало засилването на реакцията, която е започнала издаването на свои вестници. Същата иска създаването на ново правителство.

9. По данни на унгарското радио последният срок за изтеглянето на съветските войски от БУДАПЕЩА е бил 31.10 т.г.

7

Събитията са започнали изтеглянето.

10. Реакционните елементи са излезли на демонстрациите с антисъветски лозунги. Имало е и по-умерени обръщения към съветските войски да не вземат участие във вътрешните работи на Унгария. Били са издигнати лозунги за анулиране на Варшавския договор.

11. Бил е избран военно-революционен комитет, за функциите на който още не се е знаело нищо.

12. Станали са нови промени в Министерския съвет, като са били назначени нови министри от социалдемократическата партия, но министър-председател си е останал ИМРЕ НАГИ.

13. Били са сменени началника на Генералния щаб, началника на Политическо управление на армията и неговия заместник.

14. Всички граждани са слушали предаванията на западните радиостанции.

15. По улиците на БУДАПЕЩА е имало много голямо движение на хора.

16. През време на събитията министерството на народната отбрана е било на страната на демонстрантите.

17. Центърът на БУДАПЕЩА е бил силно разрушен. По улиците са се срещали много изгорели автомобили и превозни средства. Движението на превозните средства още не е било нормализирано. Живяло е продоволствие.

18. В най-скоро време са се очаквали нови събития, без да се съобщава какви.

19. По сведения от РИМ от 24.10 т.г. досега печатът е бил изпълнен с нападки срещу СССР и страните с народна демокрация във връзка със събитията в Унгария. На 29 и 30.10 е имало в РИМ демонстрации срещу народнодемократичните страни. Народнодемократичните легации са се охранявали от полиция. Особено силно са били охранявани посолствата на СССР и Унгария.

В РИМ е била открита акция за събиране на материална и медицинска помощ за Унгария.

20. Съобщава се от ВИЕНА, че във връзка със събитията в Унгария австрийското правителство и Върховния военен съвет са провели ограничени заседания на 28 и 29.10 т.г. На австроунгарската граница са били прехвърлени от вътрешността на страната елитни моторизирани поделения, наброяващи около 3,000 души. Същите са били разпределени в четири групи. Част от поделенията са били настанени в градовете ВИЕНА, БРУК, ЦУРНДОРФ, НИНЕРСДОРФ, ХАЙДОБУРГ, ЕНСИГСИНГ. Една такава част е била прехвърлена от ХИОРШИНГ във ВИЕНА.

НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВ.УПРАВЛЕНИЕ
ПОЛКОВНИК: Кръстев КРЪСТЕВ/
31.10 1956 г.

Отпечатано в 11 нч.

№ 1 до № 10 - 9 нч.

№ 11 - 12.

Изпълнител: Златева

Написал: Златева

от раб.тет. № 479/56 г.

№ 2149 /31.10.1956 г.

Разузнавателно у-ние

№ 0665

1. 11. 1956 г.

СООНА

РАЗУЗНАВАТЕЛНА СВОДКА ПО СУЕЦКИЯ ВЪПРОС № 21
за времето от 23.00 29.10 до 18.00 31.10.1956 г.

От достоверен източник се установи за положението в района на Суецкия канал следното:

Израелските въоръжени сили са започнали военните действия срещу Египет в 23.00 29.10. Те настъпили на фронт 45 км в две колони, всяка от които в състав до една моторизирана дивизия.

Едната колона действувала в направление РУСЕИМА, НЕКИЛ, СУЕЦ, а другата - в направление КУНТИЛА, НЕКИЛ с цел да се овладее източния бряг на Суецкия канал. Трета колона е трябвало да откъсне ивицата на ГАЗА, но била обкръжена и част от нея пленена. До 01.00 30.10 настъплението на израелските войски е продължило без да се срещне съпротива от египетска страна.

Сутринта на 30.10 в районите западно от НЕКИЛ и ТАМЕТ израелците са стоварили въздушни десанти.

Авангардите на египетските части са указали сериозна съпротива на израелските войски едва когато последните са достигнали на 30-35 км от Суецкия канал /към 12.00 30.10/. По това време е била задействувана и египетската авиация. По-късно египетските войски са нанесли удар със сухопътните войски при поддръжката на авиацията в направление СУЕЦ, НЕКИЛ, в резултат на което израелските части са били отхвърлени на рубежа на НЕКИЛ. Вечерта на 30.10 египетските и израелски войски са се закрепили на този рубеж.

На 30.10 английското и френско правителства са изпратили до Египет и Израел ултиматум, с който искат да се прекратят военните действия до 4.30 31.10, тъй като в противен случай Суецкият канал ще бъде окупиран от англо-френски войски поради опасността за корабоплаването. Въпреки ултиматума, обаче, до 12.00 31.10 френски и английски войски не са се намесили.

Според някои сведения, на 31.10 на израелското приста-

нище ХАЙФА са били стоварени две френски или английски парашутни дивизии, личният състав на които е бил облечен в израелска военна униформа. Наличието на френски и английски войски в Израел е било потвърдено и в разговор със служащ в израелското министерство на външните работи.

Мобилизацията в Израел е продължавала и на 31.10. Били са призовани мъже над определената за служба в бойните части възраст за ПВО.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Схема за развоя на бойните действия между египетските и израелски въоръжени сили.

НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВ.УПРАВЛЕНИЕ

ПОЛКОВНИК: Кръстев / КРЪСТЕВ /

31, 10 1956 г.

Отпечатано в 10 екз.

№ 1

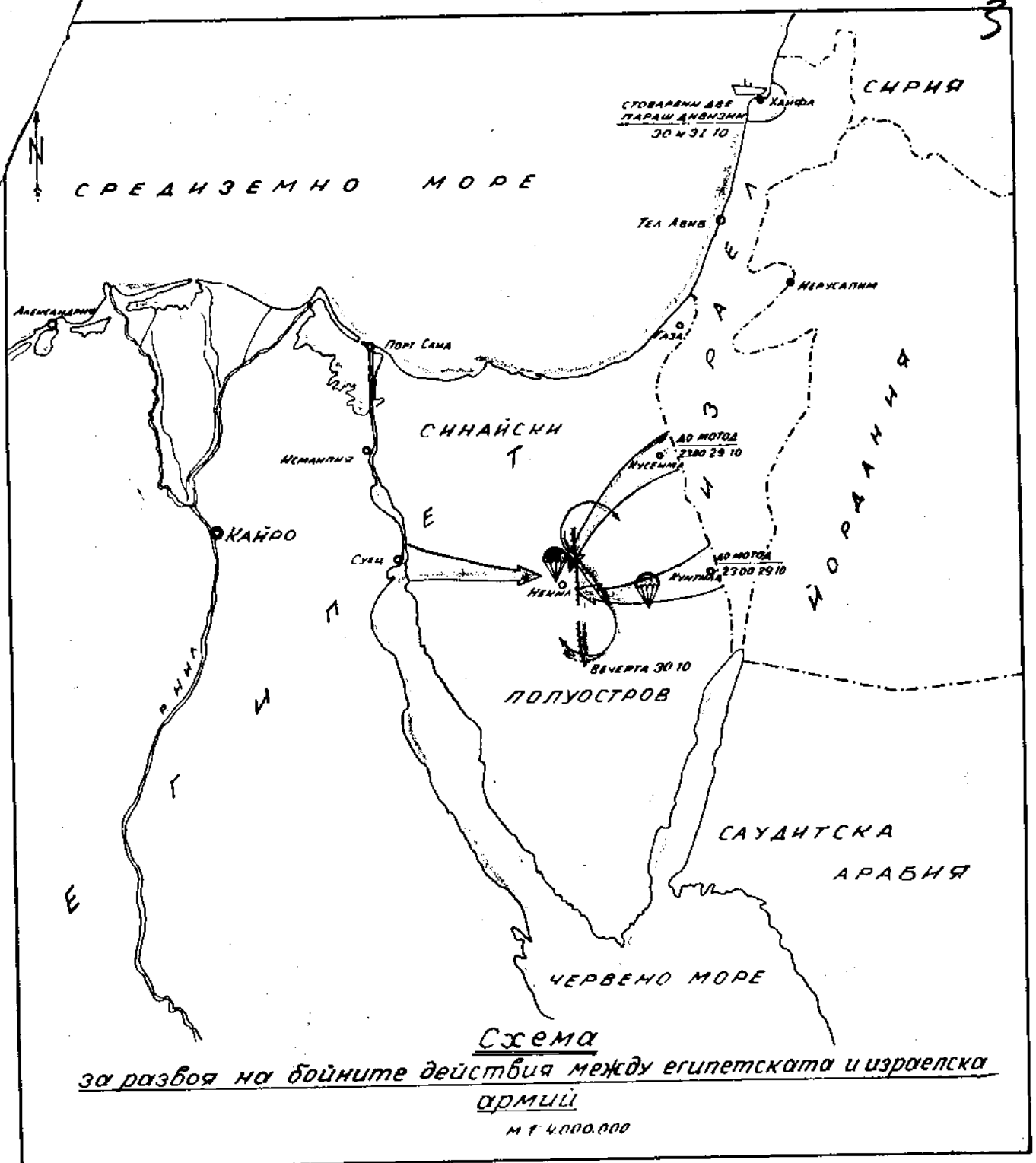
Изпълнител: Мининов

Написал: Златева

от раб.тет. № 452/56 г.

№ 2148 /31.10.1956 г.

3

Ministry of National Defense
Intelligence Department
No. 0666
Copy No. 1
1.11.1956
Sofia

Classified

INFORMATION
on the situation in Hungary and Poland
26- 31 October 1956
No. 2

According to the information submitted by the military representatives of the PR of Bulgaria in WARSAW and BUDAPEST, the Intelligence Department is familiar with the following:

On Poland

1. On 26 October this year the situation in Poland is relatively calm. The main unrests concerned the withdrawal of the Soviet troops from Poland.

On 25 October this year in WARSAW an enormous rally was held, where GOMULKA[1] stated that under an agreement with KHRUSHCHEV,[2] the Soviet troops would withdraw to their former positions in Poland. However, they would still remain in Poland because of the West German militarists' threat. This is accepted by the greater part of the Polish people. Till the evening of 25 October in WARSAW and in the provincial towns, mass adherence manifestations to the new Politburo were held. There were some isolated anti-Soviet demonstrations under the slogans: "For a free Poland," for the return of ROKOSSOWSKI [3] in MOSCOW, under Hungarian flags and with greetings to the Hungarian nation, for the release of Cardinal WYSZYNSKI, [4] etc.

2. A Polish party delegation was expected to depart for Moscow for the signing of a declaration, similar to the Belgrade one.

At present in the Polish regional cities Party Plenums are being held and GOMULKA's followers are replacing the former party leaders.

3. On 26 October this year the newspaper Warsaw Life [Zycie Warszawy] has published an article—as a response to the editorial of 22 October this year in People's Youth [Narodna Mladezh].[5] According to its author, the information in People's Youth was written in a neglectful tone, was frivolous and with lack of understanding of the reality in Poland.

4. After 25 October this year the general situation in Poland is relatively calm. Nearly everyone supports GOMULKA. It seems that after the rally of 24 October the reactionary forces' attitude towards GOMULKA started to cool off. GOMULKA's rise was due mainly to the demonstrations from below, carried out in the name of full national independence and democratization of the country, in favor of the withdrawal of the Soviet troops from Poland and for expelling the Stalinists from the Central Committee /CC/.

5. In his speeches at the VIII Plenum and at the rally GOMULKA approved the above slogans as basis for his policy. He promoted the Polish way toward socialism in the

village by disbanding the weakest cooperatives and through the creation of a different type of production cooperative; by supplying of the latter with their own machinery and transforming the Motor-Tractor Stations /MTS/ into maintenance and repair bases.

6. In WARSAW and in some other towns, party leaderships that became GOMULKA supporters led the demonstrations. There were rumors that workers, students, etc. were given weapons. Now, party workers groups are on duty in the towns.

In the last few days a change of party, trade union and other leaders took place. At present the Minister of National Defense in Poland, SPYCHALSKI,[6] is the newly appointed Deputy Minister.

7. Journalists and other organizations actively tried to obtain information from the representatives of the people's democratic states in Poland concerning their attitude towards the latest events. Relative isolation from the democratic camp has been observed. Critics have not been welcomed.

8. On 29 October Cardinal WYSZYNSKI was released and became the leader of the Catholic Church.

9. The Polish press and radio are in the hands of the new leadership and have not opened an anti-Soviet campaign.

10. On 30 October the Polish press published an "Appeal of the Politburo and the Council of Ministers to the Hungarian nation" and released detailed information on the events in Hungary. It mentioned that a democratic revolution against Stalinism took place in Hungary aiming at democratic socialism. Sympathetic to the Hungarian people, it appealed to stop the bloodshed.

11. It has been understood that in connection with the editorial in our People's Youth [Narodna Mladezh] newspaper of 26 October this year, an official protest was being prepared.

On Hungary

1. The students' demonstration that started at about 17.00 on 25 October in BUDAPEST turned into an armed struggle with artillery and tanks participating. Enemies of the Hungarian people led the struggle. The greater part of the Armed Forces and Military Schools fought against the government. The government promised to fulfill the students' and workers' demands.

2. Lt. Gen. KAROLY JANZA, former Deputy Minister of National Defense, has been appointed the Minister of National Defense.

3. Provisions in BUDAPEST were supplied with great difficulties.

4. On 29 October there was a strike of the transportation workers against the newly appointed Minister of Transportation. He resigned in the evening.

5. On 30 October BUDAPEST was covered with slogans against the new government.

6. The State Security Service was disbanded.

7. In the Southeastern part of BUDAPEST on 30 October fights were still being fought.

8. From 31 October an increase in the strength of the reactionary forces has been observed. They started to issue their own newspapers and wanted to establish a new government.

9. According to information from Hungarian Radio the latest term for Soviet troops' withdrawal from BUDAPEST has been set for 31 October this year. The withdrawal has started.

10. The reactionary elements waved anti-Soviet slogans at the demonstrations. However, there were also more moderate appeals to the Soviet troops not to interfere in the internal affairs of Hungary. Slogans for the annulment of the Warsaw Pact were raised.

11. A Military Revolutionary Committee was elected, its functions are not yet known.

12. There were some new changes within the Council of Ministers—new Ministers from the Social Democratic Party were appointed but IMRE NAGY[7] is still the Prime Minister.

13. The Chief of the General Staff, the Chief of Armed Forces' Political Department and his Deputy were changed.

14. All citizens have been listening to Western radio broadcasts.

15. There was a great movement of people on the streets of BUDAPEST.

16. During the events the Ministry of National Defense took the side of the people demonstrating.

17. The center of BUDAPEST was destroyed to a great extent. There were many burnt automobiles and other vehicles on the streets. Traffic has not yet been normalized. Food supplies are lacking.

18. New events are expected in the near future; which kind is not mentioned.

19. According to the information from ROME from 24 October this year, the press was full of criticism of the USSR and the people's democratic states in relation to the events in Hungary. On 29 and 30 October in ROME demonstrations against the people's democratic states took place. Missions of the people's democratic countries were secured by police. Especially strong was the security around the Soviet and Hungarian Embassies. A campaign to collect financial and medical help has been started in ROME.

20. There is information from VIENNA that, as a response to the events in Hungary, the Austrian government and the Supreme Military Council held restricted meetings on 28 and 29 October this year. Elite motorized units numbering approximately 3,000 people were transferred from the interior part of the country to the Austrian-Hungarian border. They formed four groups. Parts of the military units were placed in the towns of VIENNA, BRUCK, ZURN DORF, NICKELSDORF, HAIDOBURG [sic], and ENSIGUSING [sic]. One unit was transferred from HÖRSING to VIENNA.

CHIEF OF INTELLIGENCE DEPARTMENT
COL.:...../KRASTEV[8]/
31.10.1956

Printed in 11 copies.
No 1 to No 10-addressee
No 11-to File
No 2149/31.10.1956

[1] Gomulka, Wladyslaw (1905-1982) First Secretary of the Polish United Workers Party (1943-1948, 1956-1969).

[2] Khrushchev, Nikita Sergeyevich (1894-1971), First Secretary of the CC CPSU (1953 -1964), and Prime Minister of the USSR (1958-1964).

[3] Rokossowski, Konstantyn (1896-1968), Soviet Marshal, played a great role in Stalingrad and Kursk battles. Commander of I, then II Belorussian fronts (1944-45); after the WW II Marshal of Poland, Minister of National Defense of Poland (1949-1956), Deputy Minister of Defense of the USSR (1958-1962).

[4] Stephan, Cardinal Wyszynski (1901-1981), Primate of Poland, Archbishop of Warsaw and Gniezno, appointed Cardinal in 1952; imprisoned by the communist government (1953 and 1956). After his release resumed his position of the spiritual leader of the nation.

[5] Bulgarian newspaper, organ of the Dimitrov's Communist Youth Union of Bulgaria.

[6] Spychalski, Marian; Polish Minister of Defense (1956-1968).

[7] Imre Nagy (1896-1958), Hungarian Communist leader. Prime minister of Hungary (1953-55; Oct. 24-Nov. 4, 1956). On the events in Hungary and Nagy's role see Johanna Granville, Imre Nagy, Hesitant Revolutionary (Washington, DC: CWIHP Bulletin Publication: Bulletin 5 - Cold War Crises) .

[8] Krastev, Gen. Ilia, Chief, Bulgarian Military Intelligence Directorate, Ministry of Defense (1955-1962).